LĪGUMA PAR EIROPAS SAVIENĪBU

UN

LĪGUMA PAR EIROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU KONSOLIDĒTĀS VERSIJAS

(2010/C 83/01)

Satura rādītājs

Lappuse

LĪGUMS PAR EIROPAS SAVIENĪBU 1

PREAMBULA 15

I SADAĻA KOPĪGI NOTEIKUMI 16

II SADAĻA NOTEIKUMI PAR DEMOKRĀTIJAS PRINCIPIEM 20

III SADAĻA NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ SAVIENĪBAS IESTĀDĒM 22

IV SADAĻA CIEŠĀKAS SADARBĪBAS NOTEIKUMI 27

V SADAĻA VISPĀRĪGI NOTEIKUMI PAR SAVIENĪBAS ĀRĒJO DARBĪBU UN ĪPAŠI NOTEIKUMI PAR KOPĒJO ĀRPOLITIKU UN DROŠĪBAS POLITIKU . . . 28

1. nodaļa VISPĀRĪGI NOTEIKUMI PAR SAVIENĪBAS ĀRĒJO DARBĪBU 28

2. nodaļa ĪPAŠI NOTEIKUMI PAR KOPĒJO ĀRPOLITIKU UN DROŠĪBAS POLITIKU 30

1. iedaļa Kopīgi noteikumi 30

2. iedaļa Noteikumi attiecībā uz kopējo drošības un aizsardzības politiku 38

VI SADAĻA NOBEIGUMA NOTEIKUMI 41

LĪGUMS PAR EIROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU 47

PREAMBULA 49

PIRMĀ DAĻA PRINCIPI 50

I SADAĻA KATEGORIJAS UN SAVIENĪBAS KOMPETENCES JOMAS . . . 50

II SADAĻA VISPĀRĒJI PIEMĒROJAMI NOTEIKUMI 53

OTRĀ DAĻA DISKRIMINĀCIJAS AIZLIEGUMS UN SAVIENĪBAS PILSONĪBA 56

TREŠĀ DAĻA SAVIENĪBAS IEKŠPOLITIKA UN RĪCĪBA 59

I SADAĻA IEKŠĒJAIS TIRGUS 59

II SADAĻA BRĪVA PREČU APRITE 59

1. nodaļa Muitas savienība 60

Lappuse

2. nodaļa Sadarbība muitas jomā 61

3. nodaļa Kvantitatīvo ierobežojumu aizliegums starp dalībvalstīm 61

III SADAĻA LAUKSAIMNIECĪBA UN ZIVSAIMNIECĪBA 62

IV SADAĻA PERSONU, PAKALPOJUMU UN KAPITĀLA BRĪVA APRITE 65

1. nodaļa Darba ņēmēji 65

2. nodaļa Tiesības veikt uzņēmējdarbību 67

3. nodaļa Pakalpojumi 70

4. nodaļa Kapitāls un maksājumi 71

V SADAĻA BRĪVĪBAS, DROŠĪBAS UN TIESISKUMA TELPA 73

1. nodaļa Vispārīgi noteikumi 73

2. nodaļa Robežkontroles, patvēruma un imigrācijas politika 75

3. nodaļa Tiesu iestāžu sadarbība civillietās 78

4. nodaļa Tiesu iestāžu sadarbība kriminālllietās 79

5. nodaļa Policijas sadarbība 83

VI SADAĻA TRANSPORTS 85

VII SADAĻA KOPĪGI NOTEIKUMI PAR KONKURENCI, NODOKĻIEM UN TIESĪBU AKTU TUVINĀŠANU 88

1. nodaļa Konkurences noteikumi 88

1. iedaļa Noteikumi, kas attiecas uz uzņēmumiem 88

2. iedaļa Valsts atbalsts 91

2. nodaļa Noteikumi par nodokļiem 93

3. nodaļa Tiesību aktu tuvināšana 94

VIII SADAĻA EKONOMIKAS POLITIKA UN MONETĀRĀ POLITIKA 96

1. nodaļa Ekonomikas politika 97

2. nodaļa Monetārā politika 102

3. nodaļa Organizatoriskie noteikumi 105

Lappuse

4. nodaļa Īpaši noteikumi dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro . . . 106

5. nodaļa Pārejas noteikumi 107

IX SADAĻA NODARBINĀTĪBA 112

X SADAĻA SOCIĀLĀ POLITIKA 114

XI SADAĻA EIROPAS SOCIĀLAIS FONDS 119

XII SADAĻA IZGLĪTĪBA, ARODMĀCĪBAS, JAUNATNE UN SPORTS 120

XIII SADAĻA KULTŪRA 121

XIV SADAĻA SABIEDRĪBAS VESELĪBA 122

XV SADAĻA PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBA 124

XVI SADAĻA EIROPAS KOMUNIKĀCIJU TĪKLI 124

XVII SADAĻA RŪPNIECĪBA 126

XVIII SADAĻA EKONOMISKĀ, SOCIĀLĀ UN TERITORIĀLĀ KOHĒZIJA . . . 127

XIX SADAĻA PĒTNIECĪBA, TEHNOLOĢIJAS ATTĪSTĪBA UN KOSMOSS . . . 128

XX SADAĻA VIDE 132

XXI SADAĻA ENERĢĒTIKA 134

XXII SADAĻA TŪRISMS 135

XXIII SADAĻA CIVILĀ AIZSARDZĪBA 135

XXIV SADAĻA ADMINISTRATĪVĀ SADARBĪBA 136

CETURTĀ DAĻA AIZJŪRAS ZEMJU UN TERITORIJU ASOCIĒŠANA 137

PIEKTĀ DAĻA SAVIENĪBAS ĀRĒJĀ DARBĪBA 139

I SADAĻA VISPĀRĪGI NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ SAVIENĪBAS ĀRĒJO DARBĪBU 139

II SADAĻA KOPĒJĀ TIRDZNIECĪBAS POLITIKA 139

III SADAĻA SADARBĪBA AR TREŠĀM VALSTĪM UN HUMĀNĀ PALĪDZĪBA . . 141

1. nodaļa Sadarbība attīstības jomā 141

2. nodaļa Sadarbība ar trešām valstīm ekonomikas, finanšu un tehnikas jomā 142

3. nodaļa Humānā palīdzība 143

Lappuse

IV SADAĻA IEROBEŽOJOŠI PASĀKUMI 144

V SADAĻA STARPTAUTISKI NOLĪGUMI 144

VI SADAĻA SAVIENĪBAS ATTIECĪBAS AR STARPTAUTISKĀM ORGANIZĀCIJĀM, TREŠĀM VALSTĪM UN SAVIENĪBAS DELEGĀCIJĀM 147

VII SADAĻA SOLIDARITĀTES KLAUZULA 148

SESTĀ DAĻA NOTEIKUMI PAR IESTĀDĒM UN FINANŠU NOTEIKUMI 149

I SADAĻA NOTEIKUMI PAR IESTĀDĒM 149

1. nodaļa Iestādes 149

1. iedaļa Eiropas Parlaments 149

2. iedaļa Eiropadome 152

3. iedaļa Padome 153

4. iedaļa Komisija 155

5. iedaļa Eiropas Savienības Tiesa 157

6. iedaļa Eiropas Centrālā banka 167

7. iedaļa Revīzijas palāta 169

2. nodaļa Savienības tiesību akti, pieņemšanas procedūras un citi noteikumi 171

1. iedaļa Savienības tiesību akti 171

2. iedaļa Aktu pieņemšanas procedūras un citi noteikumi 173

3. nodaļa Savienības padomdevējas struktūras 177

1. iedaļa Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 177

2. iedaļa Reģionu komiteja 178

4. nodaļa Eiropas Investīciju banka 180

II SADAĻA FINANŠU NOTEIKUMI 181

1. nodaļa Savienības pašas resursi 181

2. nodaļa Daudzgadu finanšu shēma 182

3. nodaļa Savienības gada budžets 183

4. nodaļa Budžeta īstenošana un atbrīvošana no atbildības 186

Lappuse

5. nodaļa Kopīgi noteikumi 187

6. nodaļa Krāpšanas apkarošana 188

III SADAĻA CIEŠĀKA SADARBĪBA 189

SEPTĪTĀ DAĻA VISPĀRĪGI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI 192

PROTOKOLI 201

1. protokols par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā 203

2. protokols par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu 206

3. protokols par Eiropas Savienības Tiesas statūtiem 210

4. protokols par Eiropas Centrālo banku sistēmas statūtiem un Eiropas Centrālās bankas statūtiem 230

5. protokols par Eiropas Investīciju bankas statūtiem 251

6. protokols par Savienības iestāžu, dažu struktūru, organizāciju un struktūrvienību atrašanās vietu 265

7. protokols par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā 266

8. protokols par Līguma par Eiropas Savienību 6. panta 2. punktu, kas attiecas uz Savienības pievienošanos Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai 273

9. protokols par Padomes lēmumu attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienību 16. panta 4. punkta un Līguma par Eiropas Savienības darbību 238. panta 2. punkta īstenošanu laikposmā no 2014. gada 1. novembra līdz 2017. gada 31. martam, no vienas puses, un pēc 2017. gada 1. aprīļa, no otras puses 274

10. protokols par pastāvīgu strukturētu sadarbību, kas izveidota ar Līguma par Eiropas Savienību 42. pantu 275

11. protokols par 42. pantu Līgumā par Eiropas Savienību 278

12. protokols par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru 279

13. protokols par konverģences kritērijiem 281

14. protokols par Eurogrupu 283

Lappuse

15. protokols par dažiem noteikumiem attiecībā uz Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti 284

16. protokols par dažiem noteikumiem attiecībā uz Dāniju 287

17. protokols par Dāniju 288

18. protokols par Franciju 289

19. protokols par Šengenas *acquis*, kas iekļauts Eiropas Savienības sistēmā . . 290

20. protokols par Līguma par Eiropas Savienības darbību 26. panta dažu aspektu piemērošanu Apvienotajai Karalistei un Īrijai 293

21. protokols par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu 295

22. protokols par Dānijas nostāju 299

23. protokols par dalībvalstu ārlietām attiecībā uz ārējo robežu šķērsošanu . . 304

24. protokols par patvērumu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem 305

25. protokols par kopīgas kompetences īstenošanu 307

26. protokols par sabiedriskiem pakalpojumiem 308

27. protokols par iekšējo tirgu un konkurenci 309

28. protokols par ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju 310

29. protokols par sabiedriskās apraides sistēmu dalībvalstīs 312

30. protokols par Eiropas Savienības Pamattiesību hartas piemērošanu Polijai un Apvienotajai Karalistei 313

31. protokols par Nīderlandes Antiļās rafinētu naftas produktu importu Eiropas Savienībā 315

32. protokols par īpašuma iegādi Dānijā 318

33. protokols par Līguma par Eiropas Savienības darbību 157. pantu 319

Lappuse

34. protokols par īpašo režīmu Grenlandei 320

35. protokols par Īrijas Konstitūcijas 40.3.3. pantu 321

36. protokols par pārejas noteikumiem 322

37. protokols par EOTK līguma izbeigšanās finansiālajām sekām un par Eiropas Ogļu un tērauda pētniecības fondu 327

PIELIKUMI 329

I PIELIKUMS Saraksts, kas minēts līguma par Eiropas Savienības darbību 38. pantā 331

II PIELIKUMS Aizjūras zemes un teritorijas, uz kurām attiecas Līguma par Eiropas Savienības darbību IV daļas noteikumi 334

DEKLARĀCIJAS, kas pievienotas Lisabonas Līgumu, kas parakstīts 2007. gada 13. decembrī, pieņēmušās starpvaldību konferences nobeiguma aktam 335

A. DEKLARĀCIJAS PAR LĪGUMU NOTEIKUMIEM 337

1. Deklarācija par Eiropas Savienības Pamattiesību hartu 337

2. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienību 6. panta 2. punktu 337

3. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienību 8. pantu 337

4. Deklarācija par Eiropas Parlamenta sastāvu 337

5. Deklarācija par Eiropadomes politisko piekrišanu attiecībā uz projektu lēmumam par Eiropas Parlamenta sastāvu 337

6. Deklarācija attiecībā uz līguma par Eiropas Savienību 15. panta 5. un 6. punktu, 17. panta 6. un 7. punktu, kā arī 18. pantu 338

7. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienību 16. panta 4. punktu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 238. panta 2. punktu 338

8. Deklarācija par praktiskajiem pasākumiem, kuri jāveic, stājoties spēkā Lisabonas Līgumam, saistībā ar Eiropadomes prezidentūru un Ārlietu padomi 340

9. Deklarācija par 16. panta 9. punktu Līgumā par Eiropas Savienību attiecībā uz Eiropadomes lēmumu par Padomes prezidentūru 341

10. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienību 17. pantu 342

11. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienību 17. panta 6. un 7. punktu 342

12. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienību 18. pantu 342

Lappuse

13. Deklarācija par kopējo ārpolitiku un drošības politiku 343

14. Deklarācija par kopējo ārpolitiku un drošības politiku 343

15. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienību 27. pantu 343

16. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienību 55. panta 2. punktu . . . 344

17. Deklarācija par Savienības tiesību aktu augstāku spēku 344

18. Deklarācija attiecībā uz kompetenču robežām 344

19. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 8. pantu 345

20. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 16. pantu 345

21. Deklarācija par personas datu aizsardzību tiesu iestāžu sadarbībā kriminālietās un policijas sadarbībā 345

22. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 48. pantu un 79. pantu 346

23. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 48. panta otro daļu 346

24. Deklarācija par to, ka Eiropas Savienība ir tiesību subjekts 346

25. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 75. un 215. pantu 346

26. Deklarācija par dalībvalsts nepiedalīšanos kādā pasākumā, kas ierosināts, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību trešās daļas V Sadaļu 346

27. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 85. panta 1. punkta otro daļu 347

28. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 98. pantu 347

29. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 2. punkta c) apakšpunktu 347

30. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. pantu . . . 347

31. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 156. pantu . . . 348

32. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 168. panta 4. punkta c) apakšpunktu 348

33. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 174. pantu . . . 349

34. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 179. pantu . . . 349

35. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 194. pantu . . . 349

Lappuse

36. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 218. pantu par to, kā dalībvalstīm apspriest un slēgt starptautiskus nolīgumus attiecībā uz brīvības, drošības un tiesiskuma telpu 349

37. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 222. pantu . . . 349

38. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 252. pantu par ģenerāladvokātu skaitu Tiesā 350

39. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu . . . 350

40. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 329. pantu . . . 350

41. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 352. pantu . . . 350

42. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 352. pantu . . . 351

43. Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 355. panta 6. punktu 351

B. DEKLARĀCIJAS PAR PROTOKOLIEM, KAS PIEVIENOTI LĪGUMIEM 352

44. Deklarācija attiecībā uz 5. pantu Protokolā par Šengenas *acquis*, kas iekļauts Eiropas Savienības sistēmā 352

45. Deklarācija attiecībā uz 5. panta 2. punktu Protokolā par Šengenas *acquis*, kas iekļauts Eiropas Savienības sistēmā 352

46. Deklarācija attiecībā uz 5. panta 3. punktu Protokolā par Šengenas *acquis*, kas iekļauts Eiropas Savienības sistēmā 352

47. Deklarācija attiecībā uz 5. panta 3., 4. un 5. punktu Protokolā par Šengenas *acquis*, kas iekļauts Eiropas Savienības sistēmā 352

48. Deklarācija attiecībā uz Protokolu par Dānijas nostāju 353

49. Deklarācija par Itāliju 353

50. Deklarācija attiecībā uz Protokola par pārejas noteikumiem 10. pantu 354

C. DALĪBVALSTU DEKLARĀCIJAS 355

51. Beļģijas Karalistes Deklarācija par valstu parlamentiem 355

52. Beļģijas Karalistes, Bulgārijas Republikas, Vācijas Federatīvās Republikas, Grieķijas Republikas, Spānijas Karalistes, Itālijas Republikas, Kipras Republikas, Lietuvas Republikas, Luksemburgas Lielhercogistes, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Austrijas Republikas, Portugāles Republikas, Rumānijas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas Deklarācija par Eiropas Savienības simboliem 355

53. Čehijas Republikas Deklarācija par Eiropas Savienības Pamattiesību hartu 355

Lappuse

54. Vācijas Federatīvās Republikas, Īrijas, Ungārijas Republikas, Austrijas Republikas un Zviedrijas Karalistes deklarācija 356

55. Spānijas Karalistes un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes deklarācija 356

56. Īrijas Deklarācija attiecībā uz 3. pantu Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju attiecībā uz brīvības, drošības un tiesiskuma telpu 356

57. Itālijas Republikas Deklarācija par Eiropas Parlamenta sastāvu 357

58. Latvijas Republikas, Ungārijas Republikas un Maltas Republikas Deklarācija par vienotās valūtas nosaukuma rakstību Līgumos 357

59. Nīderlandes Karalistes Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 312. pantu 357

60. Nīderlandes Karalistes Deklarācija attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 355. pantu 358

61. Polijas Republikas Deklarācija par Eiropas Savienības Pamattiesību hartu 358

62. Polijas Republikas Deklarācija attiecībā uz Protokolu par Eiropas Savienības Pamattiesību hartas piemērošanu Polijai un Apvienotajai Karalistei 358

63. Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes Deklarācija par termina "pilsoņi" definīciju 358

64. Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes Deklarācija par balsstiesībām Eiropas Parlamenta vēlēšanās 358

65. Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes Deklarācija par Līguma par Eiropas Savienības darbību 75. pantu 359

Atbilstības tabulas 361

Līgums par Eiropas Savienību 361

Līgums par Eiropas Savienības darbību 366